

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30
Scrisori nerancase nu
se primesc. Manuscrise
nu se retrimit.
INERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNE în Brașov și a
comitetele Birouri de anuclari:
In Viena: M. Dokes Nachf.
Max. Augenthaler & Emrich Leuner,
Richard Schickel, Rudolf Mosca,
A. Oppelta Nachf. Anton Oppelt.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Barotyl & Liebmann.
PREȚUL INSERTIUNILOR: o so-
cietate parmond pe o coloană 6 or.
— Publicări mai dese după
cerință și învoială
REGLAME pe pagina a 3.a o
costă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se pronunță la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 256.

Brașov, Sâmbătă 18 Noemvrie (1 Decemvrie).

1900.

Mesagiul regal român.

Mesagiul regal rostit Miercuri la deschiderea parlamentului român vestesece un period de muncă încordată, de multă abnegare patriotică și de o constantă veghiare și energetică apărare a intereselor vieții de stat naționale, cărora trebuie să se supună și pe cari trebuie să le împlinescă România, pentru-ca să se asigure binele și prosperitatea ei.

Mesagiul anunță proiecte de legi și măsuri însemnate în scopul de a îmbunătăți situațiunea financiară a țării. Pe lângă acesta mai anunță nise reforme însemnate, printre cari un sir de legi administrative menite de a pune temeliele unei descentralisări administrative neapărat de lipsă pentru întărirea organizațiunei interioare a statului.

Proiectele acestea ale guvernului vor forma substratul discuțiunilor amănunțite în Cameră și în presă, er' situațiunea serioasă economică și financiară a țării și necesitatea reculegerii accentuate în Mesagiū, în scop de a câștiga nouă puteri și a pune țera în stare să facă nouă progrese, pretinde ca aceste discuțiuni să fiă cât se poate de obiective, neapăsionate și consciențioase, având o singură țintă: folosul și binele comun al patriei.

Pentru moment este mult discutată acea parte a Mesagiului regal, care se referă la conflictul cu Bulgaria. Și aceasta se explică și prin faptul, că declarațiunea din Mesagiū în cestiunea bulgară a urmat aproape imediat după încheierea marelui proces, ce s'a desfășurat înaintea Curții cu jurați de Ilfov, care a judecat asupra crimelor bulgăresci, ce au dat nascere aceluia conflict.

Mesagiul exprimă speranța, că „neînțelegerea cu Bulgaria va înceta încurând față cu constatările făcute înaintea justiției“.

Cuvintele acestea sunt interpre-

tate de foile vieneze în sensul, că cei din Bucuresci nu mai au îngrijiri că se vor continua frecările cu Bulgaria, ci că ei sperază, că și cu această țără se vor restabili încurând raporturile amicabile, ce le susține România cu toate puterile.

Interpretarea acesta și-o basază acele foi mai ales pe cuvântul „neînțelegere“, adică nu în sensul de divergență seu de certă, ci în sensul, că conflictul s'a iscat numai dintr'o neînțelegere.

Nu așa interpretază foile române acea parte a pasagiului din Mesagiū privitor la Bulgaria. Astfel „Tim-pul“ dice: „Nu putem pătrunde în secretele acțiunei diplomatice și nu putem sci prin urmare în ce stadiu se află. Dăr sunt semne vizibile, că dovețile, ce le posedă acum guvernul și poporul bulgar au produs asupra lor o adencă impresiune. Un ministru și-a dat demisiunea, care pôte atrage după sine căderea guvernului întreg. Și se prea pôte ca un nou regim să înțelgă pe deplin atât însemnătatea faptelor dovedite în fața justiției române, cât și datori- rila supremă, ce reiese din aceste constatări pentru principatul bulgar“.

De aici se vede, că cercurile politice din Bucuresci sperază, ce-i drept, că actualul seu viitorul regim bulgar va înțelegere pe deplin datoria, ce reiese din constatările justiției române, dăr că îngrijirile cu privire la viitorea atitudine a guvernului bulgar încă n'au dispărut. Frasa cu care se încheie alineea din cestiunea a Mesagiului adevăresce existența acestor îngrijiri.

„Este în interesul comun al tuturor societăților civilisate“, dice Mesagiul, „de a-se apăra în contra unor uneltiri, cari pun în pericol ordinea statului înăuntru și înafară“.

Aceste cuvinte au fost salutate de aplansale îndelungate și sgomotoase ale reprezentanților țării, fiindcă prin ele se indică firma hotărîre

a României, de ași apăra cu energiă și cu demnitate interesele în contra uneltirilor, cari sunt pentru ea un pericol național și internațional totodată. De aici urmăză, că decă acele uneltiri nu vor înceta, raporturile României cu Bulgaria vor fi tot mai încordate.

Din toate rezultă, că conflictul cu Bulgaria nu numai că nu s'a încheiat, dăr întră de acum încolo într'un stadiu decisiv și că atără numai dela Bulgari ca să fiă cu totul delăturat și să se restabilească erăși bunele raporturi de mai nainte între ambele țări.

Atitudinea viitoare a guvernului bulgar va avé decî să hotărască.

Deschiderea parlam entului român

După Telem-ul ce s'a celebrat cu mare pompă la metropoliă, la orele 11¹/₂ înaltele corpuri și autorități s'au întrunit în sala ședințelor Adunării.

Dela Palat cortegiul regal porni în buibutul celor 101 tunuri și la orele 12 fix M. S. Regele însoțit de A. S. Regală Principele Ferdinand, sosese la Cameră, unde este primit la scara de toți d-nii ministrii și birourile Corpurilor Legiuitoare.

M. S. Regele intră în Sala Ședințelor Adunării precedat de casa s'a civilă și militară, urcându-se apoi la Tron, dăr citire următorului

Mesagiū:

Domnilor Senatori!
Domnilor Deputați!

Deschidend a doua sesiune a legisla- turei de față, oea din-tăiū a Mea gândire este să mulțumesc țerei pentru partea ce a luat'o la adanca Mea durere în urma încetării din viață a prea iubitei Mele mame. Trainica legatură, ce de o treime de véo Mă unesce cu Națiunea, s'a dovedit din nou și a fost singura Mea mângăere în această grea încercare.

Domni'or Senatori!
Domnilor Deputați!

In această sesiune, Țera așteaptă dela munca și dela abnegațiunea d-vostă îndes-

tularea unor nevoi, cari, chiar în afară de criza trecătoare cu care ne luptăm, se explică prin dezvoltarea prea repede a statului român.

Obligați a lua și a menține în mij- locul statelor europene rangul la care eveni- mentele ultimelor decenii ne-au chemat, am căutat să recăștigăm timpul pierdut în lungile epoci de asuprire. Cu 50 de ani înepoi erau toate de făcut; astă-đi putem privi cu o legitimă mândrie la progresele îndeplinite.

Dăr însemnatele jertfe materiale ce mersul înainte ne-a impus, ne silesc acum a ne reculege pentru a câștiga noi puteri și a ne pune în stare să facem noi pro- grese. In vederea acestui scop, vom avé a lichida angajamentele neacoperite din trecut, a restrînge cheltuelile până la limita la care o mai mare reducere ar paralisa progresele făcute și a crea noi resurse pen- tre echilibrarea unui budget ce de acum înainte va avea să îndestuleze și nevoile ordi- nare și cele extraordinare.

Măsurile menite a lichida trecutul, au fost deja comunicate Domniilor-Vostre în sesiunea extraordinară. Budgetul pe anul viitor se va presenta cu o economie de aproape 15 milioane asupra budgetului actual și cu o diferință de 10 milioane asupra totalului cheltuelor anului curenter; remani- area impozitelor directe ne va procura re- sursele pentru deplina asigurare a viitorului nostru financiar.

La aceste măsuri nu se pôte însă ajunge, fără simplificarea aparatului nostru adminis- trativ. Ministrul Meu de interne vè va pre- senta o serie de proiecte, cari mărind comu- nele rurale, ale căror resurse vor mai crece și prin înființarea monopolului cărciumelor în favoarea lor, le vor permite a îndeplini o parte a sarcinilor ce cad astă-đi asupra Statului.

Acastă reformă va corespunde și cu o dorință de mult exprimată de toate par- ticidele, dăr care până astă-đi a rămas în stare de aspirațiune.

Resursele sporite ale comunelor rurale vor înlesni înființarea de notari, cărora li-se vor deferi toate atribuțiunile administrative impuse de organizarea actuală primarilor

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Curier parisian.

I. Esposiția din 1900.

(Urmare.)

Imi aduc aminte, că acum doi ani mergend într'o di a esposiția „asociației artiștilor“ din Leipzig, vèđui espuse pân- zele unei școle nouă flamande — în paren- teze fiă spus, între pictorii moderni fla- manđi sunt multe talente remarcabile; au însă defectul de-a avé nume greu de re- ținut. — Se numiau „neimpresioniști“ și lumea își făcea mult haz de ei. Picturile lor constau din mii de pete mic de colorii diferite. Când erai înaintea unui tablou nu vedeai decăt aceste pete de sute de colorii. Deca te depărtai însă, se întâmpla o mi- nune, vedeai forme și vedeai colorii. Prin- cipiul lor era, că anumite combinații de pete de colorii, dau, vèđute dela distanță, anumite colorii. După ei, în natură nu există colorii simple, ci numai combinații de co- lorii, decî decă vrăi să redai colorile natu- rei, trebuie să le discompui în părțile con-

stitutive și să le unesci, astfel ca ele să-ți dea colorea combinată. Precum vedem, principiul acesta nu-i de loc ridicol, și în- tr'adevăr erau suprafețe, cari dela distanță, se vedeau verđi, de aproape însă nu vedeai pe totă suprafața nici o față verde. Capul acestei școli — numele i-l'am uitat, — care prin studii aprofundate și prin muncă și-a câștigat convingerea sa, a creat opuri de sémă. Ceilalți, imitatori au făcut monstruo- sități.

Étă un lucru, de care trebuie să ținem mai ales sémă: Să nu judecăm pictura mo- dernă după mulțimea de mediocrități, cari umple în fiă-care an salonele și esposițiile. Sunt mii, cari chiar avend talent, se pierd în marea de principii nouă, care îi potop- esce. Neavend o individualitate pronunțată ei imităză adî pe unu, mâne pe altul, nu sciū inși-și ce cred. Au venit prea multe influințe asupra lor. Invenții nouă au des- chis orizonturi nouă. Afară de aparatul fo- tografic, motorul cu vapor, care a deschis drumuri pe totă suprafața pământului, a adus cu sine lucruri nouă și în pictură. Ómenii au rămas surprinși de picturile Ja- ponesilor, cari deodată li-s'au arătat în totă

splendorea lor. Fără să țină sémă, că alte sunt circumstanțele, cari le-au inspirat în estremul orient, și alte în Europa, ele au fost imitate și o bună parte — din nefer- icire: o parte rea — a simbolismului, se- cesionismului etc., e de dorit acestor ta- blouri japoneze. Dăr alte sunt peisajele japoneze, alte colorile lor, alta e mitologia lor, în alt sens lucrăză fantasia lor și altul e interiorul, în care locuesce Japonusul, un interior deschis, aproape neacoperit cu ori- sonturi mari! Și în loc să se localizeze ce-i bun în arta acesta, s'a tradus și ce e pri- mitiv.

Pe de altă parte a venit opera lui Ruskin, care a orbit lumea cu comorile ce le-a descoperit în arta prerafaelită. Era o vreme când Raffael, Tițian, Michelangelo se credeau stupiđi și Cima un geniu. Spre fericire lucrurile s'au schimbat de-atunci, și chiar esposiția din 1900 a arătat'o în- tr'un mod surprindător. Prerafaelitismul nu mai e la suprafața, nu mai e o modă, ci oea-ce e bun în el a intrat deja în sânge, s'au deslușit. Nici-odată n'am fost atât de plăcut surprins de faptul acesta, decăt chiar parcurând esposiția din Paris. Artă orna-

mentală suge sucul ei din comora nesecată a unui Botticelli etc., pictura a primit nu- mai ce a fost bun și neîntrecut în arta acestor mari măestri.

Meritul esposiției din 1900 a stat chiar în aceea, că a delăturat mediocritățile ca să dea loc artiștilor de valoare. Și într'ade- văr între picturile acestea descoperim opere nemuritoare. Intr'un taur pictat de Roll, în „Lied“ a lui Lomont, în „Les foins“ a lui Lepage, în mările admirabil pictate a unui portret de-un pictor engles, găsim o enci- clopediă întregă de sciință artistică.

Pe artiștii adeverați nu i-au orbitnici Japonusul, nici prerafaelitii, ei și-au mers drumul lor învățand deopotrivă dela Botti- celli, decorația, ca și dela Michelangelo vigoarea, dela Raffael dulceta și armonia, dela Velasquez sciință, dela Correjo colo- ratură și dela Van Eyck tehnica coloarei, dela Holbein și Van Dyck desemnul. In pânzele lui Böcklin recunosci influența lui Rubens, Dagnan în „Cina oea de taină“ duce până la fosforescență luminația mira- culosă, în care Rembrandt învlesce pe Cristos, Lembach datoresce mult lui Van Dick etc. Dăr asta le servesece spre onore

față cu Statul rămând ca primarii să nu se ocupe de cât de interesele pur comunale. Așa se vor pune temelile descentralizării administrative, care într-o bună organizare trebuie să porcădă dela comuna rurală.

În ordinul acesta de idei, ministrul Meu de culte vă va supune un proiect de lege prin care cheltuelile culturii trec asupra comunelor rurale.

Domnilor Senatori!
Domnilor Deputați!

Cu totă strimtorarea momentului, nu ne vom abate dela solitudinea ce tinerul nostru stat a avut tot-d'una pentru glorioasă sa armată. Sporirea efectivelor, fără de care instrucțiunea trupei este ilusorie, se impune, și — introducând economiile necesare — ne vom procura mijloacele de a întări armata, micșorând în același timp actualul budget al ministrului de război.

Raporturile noastre cu toate Puterile sunt din cele mai amicale; am speranța, că neînțelegerea cu Bulgaria va înceta în curând față cu constatările făcute înaintea justiției. Este în interesul comun al tuturor societăților civilizate de a se apăra în contra unei ueltiri, care pun în pericol ordinea statului înăuntru și în afară.

Domnilor Senatori!
Domnilor Deputați!

Guvernul Meu și dă bine sēma cā mēsurī radicale, chiar cānd necesitatea lor e obștesce recunoscută, deștēptā multiple nemulțumiri. Aceste nemulțumiri s'au manifestat cu prilejul aplicării unei legi de impozit, sub formă de mișcări violente ce impuneau Statului datoria unei imediate represii. Nimeni nu o regretă mai mult decât Mine; dēr am încrederea că, pe măsură ce toți cetățenii vor înțelege neapărată trebuința a sacrificiilor pecuniare din partea fie-căruia, pentru menținerea creditului Statului, vor și lua cu bărbăție asupra-le sarcina momentului, sciind bine, că numai astfel va putea garanta viitorul, și că, strimtorându-ne ađi, vom asigura prosperitatea de mână.

În toate împrejurările grele, prin care a trecut Țēra, reprezentanții ei au adus dovadă de cel mai luminat patriotism, și astfel ne-a fost dat să înfăptuim împreună progresele continue de care se bucură generația de astă-đi. Totă experiența trecutului Mē îndreptătesce să cred cu tărie, că și de astă-datā, Domniile-Vōstre, mandatarii națiunei, veți fi la înălțimea îndatoririlor ce vē impune situațiunea și că activitatea Domniilor-Vōstre va fi încununată de un succes real.

Dumneđeu sē binecuvinteze lucrările Domniilor-Vōstre pentru binele și prosperitatea soumei nōstre Patrii!

Sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitorie este deschisă.

CAROL.
(Urmēzā semnăturile ministrilor.)

și mulți dintre pictorii mari de ađi ar fi putut învăța încă mult dela predecesorii lor din veacurile trecute. Decă Klinger ar fi trecut mai cu băgare de sēmă prin galeria de desemnuri din muzeul Luvrului, ar fi vēđut cum Raffael învață dela Fra Bartolomeo gruparea minunată a figurilor sale. Triumphiul, în care aranjēzā el aprōpe tōte madonele sale, îl vedem aici în desemnuri marcat cu creonul. Ca și în statele lui Thorwaldsen nu găsim nici un loc gol superior, precum găsim spre pildă în „Christos în Olimp“ al lui Max Klinger, care în loc să ne dea o grupă, ne-a dat o colecție de acte și figuri, frumoșe una ca alta, dēr nelegate una de alta prin acel ceva, prin care își închēgā Fra Bartolomeo grupele din frescurile sale.

Dēr vēđ, cā prea am intrat în amēnunte, vēđ, cā am părăsit de multe-orī palatul de pictură al esposiției, vēđ, cā am început să scriu despre pictura modernă. Judecarea ei nu ne este însă nouă dată. Generațiile viitoare vor putē numai vorbi obiectiv despre ea.

(Va urma.)

Cetirea Mesagiului a fost des aplaudată de Adunare.

M. S. sfērșind, pornesce spre Palat în cāntul Imnului regel, precedat de casa sa civilă și militară.

*

Camera a procedat erī la constituirea biroului. D-l G. Gr. Cantacuzino a fost ales președinte cu 105 voturi. Au fost 16 voturi albe.

D-nii Economu, Barbu Delavrancea, Gh. Panu și Toma Cămărășescu au fost aleși vice-președinți.

La Senat d-l C. Boerescu a fost ales președinte cu 74 voturi. Au fost 18 voturi albe. D-nii Gr. Cogălniceanu, Gr. Olănescu, I. Iacov și Dr. Severeanu au fost aleși vice-președinți.

Cinci milioane pentru școle de stat.

Înainte cu doi ani ministrul de culte și instrucțiune publică Wlassics a prezentat dietei un proiect de lege cerēnd încuviințare de-a edifica școle populare de stat și locuințe învățătoresci corēspundētore legii. În 1899 i-s'au și votat 2 milioane corōne din care s'au edificat în 125 comune sale de învățământ (cu total 294), 103 locuințe învățătoresci, 2 sale de gimnastică și 51 edificii laterale.

Abia s'au sfērșit clădirile acestea, și étā cā ministrul cere alte sume colosale pentru înființarea de școle populare de stat.

Wlassics nu cere mai puțin, decât 5 milioane corōne, pe care vrē să le cheltuească astfel:

Pentru clădiri școlare în comitatele: Abauj-Torva 17,439 corōne; Alba-inferiōră 308,773 c.; Arva 29,940; Arad 22,840; Baol-Bodrog 41,600; Bereg 425,440; Bistrița-Nāsēud 39,370; Bihor 108,980; Brașov 116,000; Ciuc 26,060; Făgăraș 48,517; Gēmōr 13,662; Treiscauna 109,900; Heveș 17,892; Hont 34,743; Humedōra 155,943; Tērnava-micā 164,455; Cojocna 177,746; Lipto 74,000; Mureș-Turda 112,049; Maramureș 36,800; Tērnava-mare 79,786; Neutra 102,515; Pest-Pilis-Sōtt-Kis-Kun 927,600; Pojun 19,879; Șarōș 17,662; Sātmar 119,000; Sibiu 98,800; Selagiu 256,862; Solnoc-Dăbāca 208,843; Timiș 45,818; Turda-Arieș 206,592; Torontal 8000; Trencin 228,700; Turoț 99,375; Ugocia 81,893; Ung 298,006; Vaș 68,943; Zala 98,200; Zemplin 34,000 și Zolyom 11,000.

Afară de acēsta în budgetul pe 1901 ministrul cere pentru edificarea de școle nouē de stat în ținutul locuit de Ruteni 200,000 corōne și pentru clădiri mai mici 50,000 corōne.

Wlassics, cum spune o fōiā unğurescā, a cheltuit în anii din urmă 8 milioane corōne pentru înființarea de școle populare de stat, adecă pentru maghiarizare. Bani aceștia au fost scoși nu din pungile Maghiarilor numai, ci în măsură mai însemnată din pungile Romānilor, Slovacilor, Sērbilor, Sașilor etc., cārora li-se dā acum școle de stat unğuresci, adecă maghiarizare pe banii proprii.

Astfel soie și pricepe ministrul instrucțiunei publice să promoveze cultura naționalităților nemaghiare. Le infundă cu limbă și spirit maghiar, cā dōrā-dōrā vor îndrāgi „cultura“ seminției lui Arpad și so vor lăpēda de limba și cultura lor națională. De-ar jertfi însă Wlassics sute și mii de milioane în acest scop, el tot n'are să-și vadā visul cu ochii. Naționalitățile nemaghiare n'au ajuns încă la atāta pēcătoșeniā, încāt se-și punā de bună voia capul în jugul solăviei limbei și culturii maghiare.

Dieta ungară.

Desbaterea budgetului pe 1901.

În ședința de alaltaeri a dietei s'a început desbaterea generală a proiectului de budget pe 1901. Camera era slab cercetată.

Raportorul Nemenyi Ambras, vrēnd să motiveze proiectul, a ținut un discurs mai lung. El începū prin a spune, cā de cānd s'a votat ultimul budget raporturile politice în țērā nu s'au schimbat, dēr nu s'a

schimbat spre bine nici situația economică generală. Aici zace cauza pentru care față cu statul se ridică pretensiuni mai mari, și din contrā isvōrele estraordinare din care s'ar putē satisface pretensiunile, de-ocamdatā sunt mai puțin.

Raportorul stăruie apoi în general asupra pozițiilor budgetare și dice, cā nu s'ar putē face imputări nici de-oparte, nici de alta, fiind-cā trăim în timpuri nefavorabile, cā tōte statele din Europa. Economia națională este supusă la grele încercări, însă cu tōte acestea balanța nu e conturbată. În fine recomandā spre primire proiectul de budget.

Molnar I. (partida poporală) ia cuvântul și printr'un discurs critic pasionat deschide desbaterea budgetară. Declară deja la început, cā el și partida lui nuprimesce budgetul. Acest vot de neîncredere și-l sprijinesce prin aducerea de date și fapte. Dice, cā stările morale în Ungaria n'au fost nici-odată mai murdare cā ađi. Sistemul de ađi e tot cel vechi de pe timpul lui Banffy. O schimbare nu s'a făcut decât în persoana ministrului-președinte. Când Coloman Szell a accentuat lozinca „lege, drept și dreptate“, trebuia în primul rēnd să exercite politica pedepsirei, cāci nefacēndu-se în direcția acēsta nimic, nu pōte fi garanția pentru viitor, cā lucrurile se vor schimba spre bine. Szell însă a đis, cā nu voesce răsbunare, el vrē să aștepte cā omenii să înțelgā înaltele lui idei. Dēr ce vedem? Abusurile, defraudările, violența bāntue și ađi ca și în trecut.

Ilustrēzā cu exemple concrete, cā și ađi sunt aceleași stări cā sub Banffy. Illegalitățile, ce se comit în țēra întrēgā, dau hrană socialismului. Lucru firesc acēsta, după-ce funcționarii administrativi au eșit din vechia școlă și cred, cā trāesc tot sub mēstrul lor, sub Banffy. N'are să se mire deci nimeni, decā poporul este aruncat în brațele socialismului și adeseori ridicā mână în contra funcționarului sēu.

Schitēzā stările publice din țērā și aratē asupra abuzurilor, ce se fac, violențele și volnicile ce se comit. Ce va dice strēinătatea — se întrēbă oratorul — decā cetesce, cā libertățile publice în Ungaria sunt numai pe hārtiā, cā omenii oficiilor împiedecā dreptul de liberă adunare. Pe lângă astfel de raporturi este imposibil a-ne gāndi măcar la alegeri curate. N'avem administrația nepărtinitōre. Ori-cāt ar căuta logică între cuvintele și faptele ministrului președinte, n'o aflā nicāiri. Aici s'ar potrivi cuvintele țise odatā de Szell, cā el cautā tot-dēuna acolo, unde nu se aflā.

Molnar își sfērșesce discursul dicēnd, cā după convingerea lui, Coloman Szell e mult mai primejdios pentru țērā, de cāt Banffy. Banffy a fost sincer și franc în violența lui și față cu el țērā scia, ce să facā; însă Coloman Szell unge asupra sa cu miere și cu purtarea lui preventōre. Banffy n'a vestit dreptul și a fost violent, Szell vestesce „dreptul, legea și dreptatea“, însă exercitā nedreptatea.

Desbaterea s'a continuat erī.

Bulgaria și procesul cel mare.

Correspondentul din Sofia al țiarului „Pester Lloyd“ spune într'o corespondență, cā țiarul oficial bulgăresc promite, cā guvernul va studia actele din procesul complotului pertractat în fața justiției române. țiarul însă nu pomenesce un cuvânt, decā se va da vr'o urmărire cererilor formulate de Romānia?

În schimb țiarele bulgăresci ruso-file cer guvernului bulgar să se ție de promisiunea dată, cā va urmări pe membrii comitetului macedonean, de îndată ce justiția română va fi dat sentința definitivă.

*

Presă rusescā se ocupā de procesul complotului și inferēzā ueltirile comitetului macedo-bulgar. țiarele rusesci adaug, cā va fi greu procesul ce ar trebui cā guvernul să-l intenteze Bulgarilor implicați în complot, cāci va trebui să înābușe acte teroriste.

*

Cetim în „Timpul“:

Soiri particulare, pe care le primim din Sofia, ne aratā cā situațiunea guvernului bulgar este fōrte sdruncinatā și cā pare a s'vorba despre o schimbare de guvern.

În legătură cu acēsta se pune faptul, cā generalul Petroff, fost ministru de război, în urma unei audiēțe avută la Principele Ferdinand, a avut consfātuiri cu cāțiva bărbați politici din diferite partide, în vederea formării unui guvern personal al Principei.

Se asigurā, cā d-nii Stanceff, Rizoff și Nacevici vor da tot concursul generalului Petroff, spre a reuși în scopul ce i-a propus.

Interwiev c'un condamnat bulgar.

Un colaborator al țiarului „Roumanie“ a întâlnit în Ruscioiu pe unul din cei condamnați în contumacie de curtea de Ilfov, cā complice la cele două asasinatē și la complotul c ntra Regelui, pe Theodoroff, (fū osēndit la 20 de ani muncă silnică). țiaristul a avut o convorbire cu acest criminal încă fōrte tiner. Theodoroff face impresiunea numai a unui băețandru de 17 ani; e blond, cu ochi vii, un tip de student, care n'are nimic caracteristic. El vorbesce apăsāt, cunōsce limba română și puțin limba francesă.

Correspondentul a cređut, cā e fiul sēu nepotul condamnatului Theodoroff, dēr studentul l'a asigurat, cā el însuși este cā condamnat la 20 de ani muncă silnică. Theodoroff spuse între altele, cā u'are decā 20 de ani și-i e penibil de a se gāndi, cā la începutul carierei sale, a fost proșoris într'o țērā, unde are atātea rude și unde a fost așa țicēnd crescut.

— Nu-i așa — îl întrebā coresp. — cā nu-ți face mare grijē o condamnare, ce pare platonice în împrejurările de ađi în Bulgaria?

— Pardon — rēspuse Theodoroff — am consultat pe un avocat și am ađit nisee faime, după care se pare, cā se vor ordona la noi urmări contra tuturor Bulgarilor condamnați pe nedrept în Bucuresci.

Despe Trifanoff, vechiul sēu prietin, țise Theodoroff, cā este „un esaltat și un idiot, cārui tot-dēuna i a plācut să facā a-se vorbi despre el. Trifanoff avea mania de a vorbi mult, cređēndu-se eloquent. Noi nu luām în serios comitetul secret din Bucuresci“.

I. — Dēr pe cel din Sofia?

R. — (cu gravitate) Asta-i cu totul alta (evasiv), dēr eu nu m'am ocupat nici-odată de politici.

I. — Și decā justiția bulgară te va urmări?

R. — Tot ce mi-se pōte imputa este, cā am locuit în aceași cameră cu Trifanoff. (Fără convingere). Din parte-mi n'am să mē tem de nimic.

I. — Și ceilalți?

R. — Pe ceilalți, pe cei din Sofia nu-i cunosco... Am vēđut pe Stoian Dimitroff în cafenea. i-se cetea „Peninsula Balcanică“ și din timp în timpul gesticula ca un nebutn... În afară de un pliotistic proces criminal în patria mea, proces posibil după tōte semnele, eu n'am a mē teme de nimic.

Correspondentul conchide dicēnd, cā impresiunea lui Theodoroff concordēzā cu aceea a persōnelor bine informate din Ruscioiu, și cā se crede, cā guvernul bulgar va deschide o acțiune judiciară contra lui Sarafoff și toți ceilalți condamnați în contumacie din procesul dela Bucuresci.

Misiunea lui Krüger.

Se soie, cā președintele Krüger a făcut o vizită ministrului de externe Delcassé, care i-a întors visita și ou oare a avut și o convorbire.

O telegramă din Paris șpune, cā în convorbirea acēsta Krüger s'a mārșinit a sonda terenul și a afla, care ar putē să fiā atitudinea Francoiei oficiale față ou eventualitățile, ce s'ar putē ivi în viitor, eventualități isvorite din pașii, ce i-ar face președintele la curțile europene în favōrea causei Burilor.

Ministrul Delcassé sē fi dat lui Krüger a cunōsce, cā Franciu nu va lua inițiativa, dēr se va alătura la ori-ce cestiune acceptabilă, care s'ar pune eventual din altā parte.

Se asigurā, cā Krüger va pleca direct la Haga, ca să facā acolo primul pas diplomatic oficial, nu se soie însă, decā va cere intervenirea Olandei pentru iustituirea unui

tribunal arbitral ales, s'eu decă va face pași pentru a se porni tratări oficiale.

O telegramă din Bruxella dăce, că probabil Krüger va ruga pe guvernul olandez, ca pe baza convenției dela Haga, să intervină.

Lui „Daily Chronicle“ i-se telegrafază din Viena, că Krüger a rugat pe toate puterile europene, ca în virtutea convenției dela Haga, să se numească un tribunal arbitral. Două dintre puteri au declarat deja, că sunt gata a sprijini această, însă celelalte puteri au respins hotărât cererea lui Krüger.

Mai notăm, că consiliul departamentului din Paris a primit unanim propunerea, ca guvernul francez să ia inițiativa, ca între Anglia și Franca se decidă un tribunal ales.

SCRIRILE PUERIL.

— 17 (30) Noemvrie.

Inmormântarea canonicului Dr. I. Rațiu s'a făcut, precum ne scrie corespondentul nostru din Blăși, Joi în 29 Noemvrie d. a. Serviciul funebrel s'a săvârșit în biserica catedrală de câtră Inalt Prea S. Sa d-l Metropolit Dr. Victor Mihalyi asistat de opt canonic și de profesorul pensionat I. Gherman. Cuvântul funebrel l'a rostit canonicul Dr. Victor Smigelski. Au fost prezenți orășenii toți, și Român și străini, apoi corul profesoral dela teologie, gimnasiu și preparandi și elevii tuturor institutelor, cari au petrecut pe decedatul în lung conduit până la mormânt, unde corul teologilor, condus de prof. Iacob Mureșianu, a cântat jalnicul „Plâng și mă tânguesc.“

Revolver la alegerea din Beiuș. Foaia „Tiszaunt“ spune, că la alegerea din Beiuș un scriitor jidan cu numele Goldberger s'a postat c'un revolver în mână pe un pod, pe care trebuiau să trecă alegătorii în oraș, și striga: „Jos cu pana roșă dela pălărie, că altfel împușc.“ Tot acesta spune și „Nagyváradi Naplo“. Alegătorii au cu pena roșă la pălărie erau de-ai candidaturii opozițional Szokoly. De altfel în contra alegerii s'a înaintat protest. — Frumose prospecte pentru viitorile alegeri!

Bóla Țarului. Față cu scrisorile favorabile despre bóla Țarului, au sosit acum în urmă două telegrame, după cari tifusul greu a influențat mult asupra creierului Țarului și mintea i-s'ar fi turburat. Una din telegrame ce vine din Paris, reproducând informațiunea diarului „Siécle“ după care Țarul probabil, că se va reinsănătoșa, însă creierul îi este atât de sdruncinat, încât medicii se tem, că nu-și va mai recăpăta mintea întrégă. — A doua telegramă sosește din Turin. Ea anunță, că după informațiunile diarului „Stampa“ Țarul suferă de turburări de creier, cari adeseori sunt o urmare a casurilor grave de tifus. — După buletinul medical din urmă, starea Țarului s'a întors constant spre bine.

Goluchowski în Budapesta. Contele Agenor Goluchowski ministru comun de externe, contele Wolkenstein și consilierul de externe Mery au sosit alaltăeri în Budapesta.

Jancsó Benedek — premiat. Academia maghiară are un legat, făcut mai anii trecuți de Alexandru Bródy, cu meșterea, ca din interesele legatului Academia să premieze an de an cu câte 6000 coroane pe câte un diarist maghiar. În ședința plenară ținută luni după amiază Academia a hotărât să premieze pe publicistul Jancsó Benedek pentru tomul II din partea sa „A román nemzetiségi törekvések története és jelenlegi állapota“. (Istoria și stadiul de acum al năsuințelor naționaliste române.)

Complot în contra lui Roberts. Din Johannesburg telegrafază lord Roberts în data de 26 l. c., că în contra lui s'ar urzât un complot. În 16 Noemvrie au fost restauți 5 Italiani, 4 Greci și 1 Francos, și vor fi trimiși înaintea judecării. Roberts dăce, că aceștia intenționaseră ca în 19 l. c. să-și arunce o bombă în biserica Maria din Johannesburg.

Baia de sânge din Peking. Corespondentul din China al diarului „Tribuna“ din Roma, dă o oglindă înfiorătoare despre baia de sânge din Peking. Éta ce scrie el: Un cunoscut chinez al meu, care e de altfel om destul de civilizat și cu idei moderne, m'a chemat să merg cu el, ca să văd isprăvile străinilor. M'a introdus prin stradele orașului chinez, cari erau acoperite cu cadavre în putrefacțiune. De-alungul zidurilor zăceau cadavre de copii chinezi; pe acești nenorociți incapabili de a-se apăra, i-au omorât isbindu-i cu furia de ziduri și aveau scăfârliile crepate. Omul meu m'a condus apoi priu curții. Aici vădui femei spânzurate de arbori; ele își făcuseră singure mórtea, ca să scape de siluire. Priu fântâni pluteau cadavrele fetelor feciore, pe cari le-au ucis înșiși părinții lor, ca să nu fiă rușinate. Pe fruntea mea eșiră sudori reci ca ghița la vederea acestui tablou înfiorător. Într'o curte am vădui 13 femei zăcând una lângă alta; la câte-va din ele gâtul le era tăiat, altele s'au sugrumat înseși, ca să scape de urgia inimică. Bărbații lor s'au refugiat după-ace, mai întâi au lăsat, ca femeile să-și facă sfârșitul spre a salva cinstea familiei. Chica lor pieptănată cu îngrijire era acoperită cu noroi, hainele lor elegante de mătase erau bătute de ploie, față li-era desfigurată. Insoțitorul meu este om destul de modern, dăr totuși nu-și nega rassa lui, căci la fine își dăce: „Aceste femei de altfel ar fi putut scăpa de mórte, dăr au trebuit să se jertfescă pentru cinstea bărbaților și a familiei. Sinucidându-se, ele și-au împlinit numai datoria.“

Puterile și China.

Bine a dăc cine a dăc, că în politică nu sunt imposibilități. Adevărul acesta îl confirmă acum cele ce se petrec între marile puteri și China.

După nenumăratele propuneri și note diplomatice; după desbaterile ambasadurilor în Peking; după ce s'a fost făcut chiar și un ultimatum, ér mareșalul Waldersee a început să-și învêrtă sabia pe dinaintea nasului „încăpăținaților“ Chinezi — étă, că puterile se alătură la propunerea conciliantă și echitabilă a Americii. În sensul acestei propuneri: nu se va da Chinei nici un ultimatum; nu se va mai cere decapitarea prinților împărătesci chinezi și se vor reduce esențial pretensiunile la o despăgubire de război, cum era proiectat la început și acum în urmă.

Se afirmă, că în acțiunea această America ar fi spriginită în ascuns de Germania, care convingându-se, că celelalte puteri nu prea vor să se espună pentru sângele ambasadurului Ketteler, ține acum să-și pregătescă un pod de aur, pe care să se retragă cinstit și fără de a-se compromite. După-ace prin convenția cu Anglia a voit înainte să se garanteze integritatea Chinei, Germania vine acum și se alătură la propunerile Americii, cari de loc s'eu numai forte puțin corăspund pretensiunilor ridicate de ea până acum cu toate ocaziunile.

Dăr decă așa este într'adevăr, că adecă Germania începe să dea dovești de conciliațiune și de sentimente mai puțin ostile față cu Chinezii, atunci ea aduce prin această un mare serviciu nu numai păcii susținute de baionete, dăr omenimei întregi, întru cât se pune astfel o stavilă vărsărilor de sânge.

Primirea propunerii americane de câtră puteri o confirmă o telegramă din Washington a lui „Morning Leader“ din Londra După telegrama această răspunsul pozitiv al Germaniei a sosit Marți la Washington.

Aceeași fôie este informată, că ministru american de externe Hay a mai propus puterilor, ca ambasadurii din Peking să-și nu mai negocieze în China, ci locul desbaterilor să-l strămute pe alt teritoriu.

Dare de sémă și mulțămîta publică.

Clușiu, 27 Nov. n. 1900.

Tinerimea română universitară din Clușiu din incidentul obișnuitei serate musicale-literare aranjată în 22 Nov. a. c. își

esprimă sentimentele de mulțămîta și recunoscîntă față de stimatul public din loc și jur, care de astă dată a dovedit viul interes față de asilul nostru comun, „Casina română“, care după cum s'a mai accentuat — este pe calea perzaniei.

Serata s'a început la órele 9, avînd următorul program:

1) Cuvînt de deschidere rostit de d-l G. Șorban stud. iur. 2) Flechtermacher: „Dorul instrăinatului“ Corul tinerimei. 3) Kreutzer: Duet (2 violine) d-nii Ales. Simonescu rig. iur. și V. Pop stud. iur. 4) a, G. Șorban: Serenada, b) Șorban: „Mai am un singur dor“ solo bariton d-l Onoriu Prădan stud. med. 5) Disertația de Ioan Giurgiu stud. iur. 6) Vasiliu: „Cătași dori“ duet (tenor d-l Ioan Mezin rig. iur.; bariton d-l Onoriu Prădan. 7) Händel: „Largo“ solo violină: de Ales. Simonescu rig. iur. 8) Vlăduța: „Dormi în pace“ declamație de Ioan Vancea stud. iur. 9) A., G. Șorban: „Pășerică trecătoare“, B., G. Șorban: „Doine românești“ de V. Meruțiu stud. fil. 10) Beethoven: „Allegro con brio“ op. 18 nr. 1, C. Komzak „Märchen“ quartet (viol. I. d-l A. Simonescu, viol. II. d-l Virgil Pop, viola de Camil Negrea, violon-cello de A. Heltner stud. iur.). 11) Marchner „Serenada“, Vidu „Andalusa“ corul tinerimei.

Printre singuraticile puncte ale programei este de marcat debutul d-lor Ales. Simonescu și Virgil Pop, cari ambi au dovedit un deosebit talent în muzică, ridicând astfel în mod considerabil reușita producțiunii.

Tot asemenea au escelat și d-nii Ioan Mezin, Onoriu Prădan și Vasile Meruțiu, cari au secerat vii aplause din partea publicului încântat.

Sfârșindu-se producțiunea pe la órele 11, a urmat dansul, care a durat până aproape dimineță cu o animație, încât abia pôte să se fi depărtat cineva fără a duce cu sine cele mai plăcute suvenir.

Mihail Dobreamu,
stud. iur.

NECROLOG. Cu inima zdrobită de durerea subscrisii aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietinelor și cunoscuților, cumcă preaiubitul și neuitatul frate, unchiu și cumnat

Dr. Ioan Rațiu,

canonic lector în capitulu metropolitan gr. cat. de Aiba Iulia și Făgăraș,

Marți în 27 Noemvrie 1900 la 6 $\frac{1}{2}$ óre s'era, după un morb scurt și greu, împărțăsit cu S. Sacramento ale muribunților, și-a dat blîndul s'eu suflet în mâinile Creatorului în etate de 60 ani ai vieții și 22 ai canoniciei sale.

Oșemintele adormitului în Domnul se vor depune spre odihnă vecnică Joi în 29 Noemvrie st. n. la 2 óre p. m. în cimitierul comun.

Blăși, 1900, 27 Noemvrie.

Natalia Cirlea n. Rațiu cu soțul Iosif, Timoteu Rațiu cu ficia Natalia ca nepoți; Maria Spinean ca soră; George, Ioan și Ana Spinean ca consăngenți; Maria Rațiu n. Lazar ca cumnată.

ULTIME SCIRI.

Londra, 28 Noemvrie. Agenția „Reuter“ anunță din Edenburg: Dewett ține ocupat Dewettsdorp, ceea-ce se consideră, ca o intențiune a lui de-a năvăli în Capland spre a-și întregi armata. Din cauza această Englezii țin ocupate toate trecătorile riului Oranje. Fără sporirea cavaleriei nu se pôte spera prinderea lui Dewett.

Sofia, 29 Noemvrie. Oficioasă „Vecernia Poșta“ scrie, că Bulgaria și Serbia vor încheia o alianță cu privire la Macedonia și Serbia-vechiă, ale cărei condițiuni au aflat deja consimțământul celor două state. Alianța ar consta din trei puncte: 1) Deplină autonomiă pentru Macedonia și Serbia-vechiă, pe lângă garanția Sultanului și a marilor puteri; 2) Decă s'ar lăsa poporului macedonean să decidă asupra viitorului s'eu, această să se facă pe calea unui plebiscit; în cas când Macedonia ar fi

încorporată Bulgariei, cea din urmă se obligă de-a da ajutor Serbiei pentru încorporarea Serbiei-vechi, și 3) Decă un al treilea stat (România?) ar ataca integritatea Macedoniei ori a Serbiei-vechi, statele aliate se obligă a-se opune din toate puterile. — „Vecernia Poșta“ adauge, că diplomația rusescă, atât din Belgrad, cât și din Sofia, sprijinesce înființarea alianței.

Paris, 29 Noemvrie. Krüger plécă Sâmbătă de aici și Duminecă va sosi în Colonia. Luni va merge prin Magdeburg la Berlin, unde va sosi Marți.

Monte-Carlo, 29 Noemvrie. E. Arion mergînd eri cu bicicleta spre locuință, a fost atacat de niște tâlhari mascați, cari l'au împușcat și i-au luat toți banii, cei-avea la sine.

DIVERSI.

Influința vindecătoare a muzicii.

Plinius spune despre Aesculap, că cu ajutorul muzicii a vindecat diferite bóle; după părerea lui Cato, muzica are puterea de-a micșora durerile. Varro a susținut despre muzică, că ea vindeacă reumatismul. Teofrastus considera muzica de un medicament escelent contra mușcăturei de viperă, ér Coelius, medic roman, a recunoscut, că muzica are o influință liniștitoare asupra celor nervoși. În cartea lui Plutarchus se amintesc, că cretanul Telates cu ajutorul melodiiilor dulci ale lirei sale a mântuit pe Lacedemonienii de pestilență. După Martinus Capella muzica și cântarea emijlocul cel mai bun contra frigurilor. Pe melancolicul rege al Spaniei, Filip V, numai cântărețul Farinelli l'a înviorat întru atât, încât s'a putut din nou ocupa cu agendele țerei sale. Într'o carte apărută la 1688 se scrie, că și ducele de Orania tot cu ajutorul muzicii și-a depărtat melancolia. Un muzician francez, care era greu bolnav de friguri, a fost vindecat cu ajutorul muzicii. Un medic engles a spus, că un bolnav numai atunci audia, când îi bătea tare toba la urechiă. Medioul, ca să-l cureze, l'a dus la o operetă sgomotósă. Când muzica făcea mai mare sgomot, bolnavul strigă de-odată: d-le medio, acum aud! Dăr inzadar striga surdul, că aude, căci acum nu mai audia medioul, care din cauza iritațiunii prea mari, a fost lovit de apoplexiă.

Literatură.

Antropomorfisme și Antiantropomorfisme în limba română de Nicolae Sulică. În limba noastră scrierile de felul acesta sunt rare și scrierea această a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic Sulică se distinge nu numai prin conținutul s'eu bogat și sistematic, prelucrat după stricta metodă științifică, ci și prin limbajul s'eu scris la înțelesul tuturor. Autorul e cunoscut și din scrierile sale folklorice-filologice de până acum. Cartea ce anunțăm acum, se pôte procura dela Tipografia A. Mureșianu cu 40 cr. s'eu 80 bani (plus 5 bani porto).

Noțiuni de Economia Vitelor, prețioasă scriere economică a d-lui I. St. Furtuna, edițiunea a treia cu 137 ilustrațiuni și 224 pag. Opul acesta nu se ocupă numai cu vitele, ci cu tot ce privesce o bună gospodărie, începînd dela boi, cai, oi, capre, porci, măgari, și așa pe rând până la cel din urmă pui de găină, gâscă, curcă, rață, ba merge chiar până la ouă arătînd și acestea cum se păstrează, cari sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cunoștință de cauză și foarte bogat în cuprins, a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România și e aprobat de ministerul român al cultelor și instrucțiunii publice pentru școlile și pentru bibliotecile populare. Se pôte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ cu 2 cor. plus 10 bani porto.)

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maier.

Bluse de mătase fl. 2.40 cr.

și mai scumpe! — 4 metri. — Trimise libere de porto și de vamă! *Mostre se trimite imediat*, asemenea și de „mătăsuri Henneberg“ negre, albe și colorate, dela 45 cr. până la 14 fl. 65 cr. metru.

G. HENNEBERG fabricant de mătăsuri (Liferant al curții c. r.) ZÜRICH.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cărțica de rugăciuni și de cântări pentru mângăerea sufletescă. *Ediț. IV corectată*. Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați . . . 35 cr. (+ 5 cr. porto).

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV*. Gherla. Conține peste 3¼ pag. Legată costă 50 cr. (+ 5 cr. porto).

Micul mărgăritar sufletesc, cărțică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 22 cr. (+ 3 cr. porto).

Carte derugăciuni, cerevi și laude intru onoarea Precuratăei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 20 cr. (+ 3 cr. porto).

Predici pe toate Duminicile și săptămânile de peste an, Vul. I. de *Lm. Elef. Ieris*, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărösele sale scrieri. Ars 250 pag. Prețul (4 lei) . . . 1 fl. 50 cr.

De același autor a apărut Vol. II. cu *„Predici ocazionale și funebrele“*, care se estinde pe 220 pag. și conține predicii multe pentru enunții, și diferite ocașii (la săpura de biserică, la instalări de parochii, la prezentarea pentru prima-ora a preotului în parochii etc. et.). Peț. 1 fl. 70 cr.

Cuvântări bisericesci pe sărbătorile de peste an, scrise de Prepositul oapitular *Iosif Popșu*. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul (în loc de 2 fl.) prin postă . . . 1 fl. 60 cr.

Cuvântări funebrele și tertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de *Iosif Popșu*. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.).

Predici pentru Duminicile de peste an, ompuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conține predicii dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.).

Predici pentru Duminică de Iosif Popșu, învâțatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.).

„Carte de rugăciuni, cerevi și laude“ spre folosul și mângăierea sufletelor creștinesci. Conține 201 pag. Prețul: legat simplu . . . 80 b. „ „ „ în pânză . . . 1 cor. 60 b. „ „ „ în piele și aurit 3 cor. 20 b. „ „ „ în catiea cu copoii și cu cruce 7 cor. — b. „ *Pomenirea Prea on. brău*. al Preasfântei de Dumnezeu născătoare, scoasă din antologion sên mineii și tipărită cu litere“. Pag. 16. Prețul 20 bani.

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Novembre n. 1900.
Renta ung. de aur 4% . . . 115.45

Brânză prospătă de Liptau prima calitate,

in fie-care di

Cărnăței ferbinți cu hrean,

Unt prospăt (Theebutter) din Lăptăria Centrală.

Cărnuri afumate escelente,

se capătă pe lângă un serviciu cu atentiune la

E. R. FERNENGEI

în Strada Hirscher, podul Bătușilor Nr. 2.

4-10.1150.

Renta de corone ung. 4%	91.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.50
Impr. căil. fer. ung. margint. 4 1/2%	99.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis. 117.50	
Bonuri rurale ungare 4%	91.—
Bonuri rurale croate-slavone . . .	92.50
Impr. ung. cu premii . . .	167.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin . 140.—	
Renta de argint austr.	98.05
Renta de hărăie austr.	97.70
Renta de aur austr.	116.—
Losuri din 1860.	134.30
Acții de-ale Băncei austro-ungară . 16.92	
Acții de-ale Băncei ung. de credit. 674.—	
Acții de-ale Băncei austr. de credit. 679.—	
Napoleoniori.	19.17
Mărci imperiale germane	117.62 1/2
London vista.	240.50
Paris vista	95.80
Rente de corone austr. 4%	98.35
Note italiene	90.70

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Nov-embre. 1900.	
Banqueta rom. Cump. 18.88 Vënd. 18.96	
Argint român. Cump. 18.70 Vënd. 18.80	
Napoleon d'or. Cump. 19.12 Vënd. 19.17	
Galbeni Cump. 11.20 Vënd. 11.30	
Ruble Rusești Cump. 127.— Vënd. —	
Mărci germane Cump. 117.60 Vënd. 117.63	
Lire turcești Cump. 10.70 Vënd. —	
Seris. fonc. Albina 5% 100.— Vënd. 101.—	

Mulțime de scrisori de recunoștință și mulțumire. Vindécări miraçuloșe.

SEIER
contra
REUMATISMULUI
vindică iute și sigur
soldină, Rheuma, Ischias și ală.

Efectul in unele casuri este extra-ordinar, că după o mișă întrebuințare, încetează durerile și la bôte învechite.

Dureri de dinți și cap
alină în 5 minute

Prețul unei sticle cu instrucția folosirii 1 coronă, calitate mai tare cor. 2.40

Se capătă în toate farmaciile. Cu posta cu rambursă sên după primirea prețului trimite prețul ducetorn!

WIDDER GYULA,
farmacist în S.-A.-UJHELY.

Depou principal în Budapesta: în farmacia d-lor Jozsef v. Förok Király-utca Nr. 12, și Egger's farmacia Nador VI. Váci-Körut 17. — în Brașov: la farmaciile d-lor Victor Roth, farmacia la „Ursu“, Franz Kelemen, Carl Schubert, Friedrich Steiner, Alexina Jekelius. — în Colham: farm. Victor Molas.

1142-20-8
Premiat cu diplome și medalia de aur la esposiția din Londra 1895, și la esposiția hipertica din Cairo 1896.

AVIS.

Brânză prospătă de Liptau prima calitate,
in fie-care di
Mciere de fegut,
Cărnăței ferbinți cu hrean,
Unt prospăt (Theebutter) din Lăptăria Centrală.
Cărnuri afumate escelente,
se capătă pe lângă un serviciu cu atentiune la

E. R. FERNENGEI

în Strada Hirscher, podul Bătușilor Nr. 2.

4-10.1150.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

XXXXX XXXXX XXXXX

La prea înaltă poruncă a

Majestăți Sale Apost. C. și I.

XXI. C. R. LOTERIE DE STAT

pentru scopuri de binofacere militară

Acésta Loterie de bani
unică în Austria legal concesionată,
ceasta 18.122 câștiguri în bani gata
în sumă totală de 418 640 corone.

Câștigul principal este

200,000 Corone în bani gata.

Pentru plata câștigurilor găntuză oficial loteriei c. r.
Tragerea urmază irevocabil în 13 Decemvre 1900.

Un los costă 4 corone.
Lesuri sunt de vëndare: la despărțământul loteriei de stat în Viena, I. Riemergasse nr. 7, în colecturile loterilor. Trafici, la oficiile de dajite, poste, telegraf, și căi ferate, case de schimb, etc. Cumpărătorilor de losuri se da planul gratis.

— Losurile se trimit franco. —

Direcția oficiului loterilor c. r.
despărțământul loteriei de stat.

1141,8—10

XXXXX XXXXX XXXXX

Cognac

CZUBA-DUOZIER & Cie.
DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

ABONAMENTE

GAZETA TRANSILVÂNIEI
Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:
Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 5 fl. —
Pe un an 12 fl. —

Pentru România și străinătate:
Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe an 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:
Pe an 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.
Domnii cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vînd la librăria Nic. I. Curcu și la Eremias Nepoși.